

ФРАНСИСКО ГОЯ

Франсиско де Гоя, пълно име Франсиско Хосе де Гоя и Лусиентес е роден на 30 март, 1746 г., във Фуendetодос, Испания; почива на 16 Април 1828 г. в Бордо, Франция. Именит испански художник, чийто картини, рисунки и гравюри се отразяват на съвременните исторически катаклизми и оказват влияние на известни художници от 19-ти и 20-ти век. Серията от скици „Бедствията на войната“ (1810-14 г.) описва ужасите на Наполеоновата инвазия. Негови шедьоври в живописта включват „Голата Маха“, „Облечена Маха“ (1800-05 г.), и „3 май 1808: Екзекуцията на бранителите на Мадрид“ (1814 г.).

Гоя започва следването си в Сарагоса под ръководството на Хосе Мартинез, местен художник в Неапол, по-късно става ученик на придворния художник Франсиско Бауи в Мадрид, за чиято сестра Гоя се оженва през 1773 г. Впоследствие заминава за Италия за да продължи образоването си и остава в Рим до 1771 г. Тогава се завръща в Сарагоса, където получава първата си важна задача за изографисване на стенописи в тамошната катедрала, която изпълнява на интервали през следващите 10 години. Тези творби, както и други ранни негови религиозни картини, направени в Сарагоса, са в стил барок-рококо. Гоя се повлиява значително от великия венециански художник Джовани Батиста Тиеполо, прекарал последните години от живота си в Мадрид (1762-70 г.), където е бил поканен да изрисува тавани в царския дворец.

ФРАНСИСКО ГОЯ

Професионалната кариера на Гоя започва през 1775 г., когато рисува първата си серия от повече от 60 анимационни филми за фабриката „Royal Tapestry“ в Санта Барбара (подготвителни рисунки, предимно запазени в Музея „Прадо“, Мадрид), на които се посвещава до 1792 г. Те представляват картини на сцени от реалния живот, на аристократичните и популярни забавления, създадени под ръководството на германския художник Антон Рафаел Менгс, виден представител на неокласицизма, който наследява мястото на Тиеполо. В началото в карикатурите на Гоя се усеща влиянието на декоративния стил на Тиеполо, модифициран от Менгс, усещайки особено неговата настойчивост и простота. По-късните карикатурите отразяват нарастващата му независимост от чуждите традиции и развитието на индивидуален стил, който започва да се оформя под влиянието на творбите на придворния художник от 17-ти век Диего Веласкес (1778 г.). Гоя признава значимостта на трима майстори: Веласкес, Рембранд, и преди всичко, на природата. Гравюрите на Рембранд са несъмнено източник на вдъхновение за по-късните му творби, а картините на Веласкес, насочени към изучаване на природата, го възпитават в езика на реализма.

През 1780 г. Гоя е избран за член на Кралската академия на Сан Фернандо, Мадрид. През 1785 г. става заместник-директор по живописта в Академията, а веднага след това става придворен художник на цар Чарлз III. Към това десетилетие принадлежат най-ранните му известни портрети на съдебни служители и членове на аристокрацията, изобразени в конвенционални пози. Елегантността във формите на дамите от обществото, като например маркиза Де Понтейоз, техните сложни костюми, както и представянето на Чарлз III се основават пряко на Веласкес.